

Sygn. akt VI P 491/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2016 roku.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący SSR Przemysław Chrzanowski

Protokolant Patrycja Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2016 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa W. K.

przeciwko (...)w W.

o sprostowanie umowy o pracę i świadectwa pracy

1. oddała powództwo,

2. zasądza od W. K. na rzecz (...)w W. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI P 491/16

UZASADNIENIE

W. K. wniósł pozew przeciwko (...)w W. o sprostowanie umowy o pracę oraz świadectwa pracy poprzez wskazanie w tych dokumentach, że wykonywał prace w szczególnych warunkach, jako ślusarz, mechanik i lakiernik ręczny.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W. K. pracuje w (...)w W. od 1 marca 1982 roku na stanowisku, którego nazwa zmieniała się: ślusarz remontowy, ślusarz mechanik remontowy, ślusarz mechanik, starszy mechanik, mechanik.

Powód wystąpił do pracodawcy o wydanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Pracodawca odmówił wydania w/w dokumentu podczas trwania stosunku pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz oświadczeń stron co do okoliczności bezspornych, a także na podstawie zeznań powoda. Zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał za wiarygodny i kompletny, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności, czy treści zgromadzonych dokumentów.

Sąd oddalił wniosek powoda o przesłuchanie świadka, albowiem z przyczyn podanych poniżej, zeznania świadka byłyby bez znaczenia dla rozpoznania niniejszej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

W. K. wniósł o sprostowanie umowy o pracę oraz świadectwa pracy poprzez wskazanie w tych dokumentach, że wykonywał prace w szczególnych warunkach, jako ślusarz, mechanik i lakiernik ręczny.

Zgodnie z art. 97 § 1 k.p., w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy pracodawca jest obowiązany niezwłocznie wydać pracownikowi świadectwo pracy. Wydanie świadectwa pracy nie może być uzależnione od uprzedniego rozliczenia się pracownika z pracodawcą.

Nie są zasadne roszczenia o sprostowanie świadectwa pracy poprzez wskazanie, że powód wykonywał pracę w szczególnych warunkach, jako ślusarz, mechanik i lakiernik ręczny, o wydanie świadectwa pracy ze wskazaniem, że powód wykonywał pracę w szczególnych warunkach, jako ślusarz, mechanik i lakiernik ręczny oraz o wydanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Bowiem powód nadal jest pracownikiem pozwanego zakładu pracy, zaś pracodawca nigdy nie wydawał rzeczoności świadectwa pracy.

Nie jest także zasadne roszczenie o sprostowanie umowy o pracę poprzez wskazanie, że powód „wykonywał pracę w szczególnych warunkach, jako ślusarz, mechanik i lakiernik ręczny”. Powód dobrowolnie podpisywał przedmiotową dokumentację pracowniczą i nigdy nie uchylił się od złożonego oświadczenia woli w przedmiocie nawiązania stosunku pracy na zajmowanym stanowisku. Ponadto przepisy prawa pracy nie przewidują procedury sprostowania umowy o pracę. Z kolei sam fakt „wykonywania pracy w szczególnych warunkach” może być potwierdzony odpowiednim świadectwem i nie ma takiej potrzeby, by już w umowie o pracę zawierać takie stwierdzenie.

Art. 189 k.p.c. dodatkowo stanowi, że powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Posiadanie interesu prawnego w ustaleniu jest materialnoprawną przesłanką zasadności powództwa o ustalenie. Każdy inny interes, któremu nie można przypisać przymiotnika „prawny” nie uzasadnia powództwa wytoczonego na podstawie art. 189 k.p.c.

Analiza treści ww. art. 189 k.p.c. pod kątem zawartych w nim elementów prowadzi do wniosku, że na podstawie tegoż artykułu nie podlegają ustaleniu stany faktyczne i fakty. Przez stosunek prawny należy rozumieć taki stosunek między podmiotami prawa, w którym podmioty te mają wynikające z normy prawnej uprawnienia i obowiązki, a ich realizacja zagwarantowana jest przymusem państwowym.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że powód jest nadal zatrudniony w pozwanym zakładzie pracy.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż pomiędzy stronami nie było sporu co do istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego. Powód wytaczając powództwo w niniejszej sprawie domaga się ustalenia faktu. Tego rodzaju powództwo, w którym powód domaga się ustalenia faktu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, nie jest dopuszczalne.

Przedmiotem ustalenia mogą być tylko prawa i stosunki prawne, nie można żądać ustalenia stanu faktycznego lub faktu (orz. S.N. z 22.05.1953, I C 22/53, OSN 1954, nr 3 poz. 58, orz. S.N. z 22.05.1953 r. I C 26/53, PiP 1953, nr 12 s. 905).

Ponadto należy stwierdzić, że powód nie ma interesu prawnego w wytoczonej przeciwko pozwanemu powództwie. Z akt sprawy wynika, że ustalenie jest mu potrzebne do celów emerytalnych (pismo powoda z dnia 14 maja 2016 roku – k. 1, pismo powoda z dnia 16 sierpnia 2016 roku – k. 31).

Sąd Najwyższy w uchwale z 6.08.1976 r., I PZP 35/76 (nie publikowana) orzekł, że organ rentowy w swym zakresie działania samodzielnie rozstrzyga wszystkie okoliczności niezbędne dla prawidłowego rozpoznania wniosku. W wyroku z 6.12.1966, II PRN 74/66, OSPiKA 1967, z.7-8, poz. 193, Sąd Najwyższy orzekł, że całokształt postępowania związanego z ustaleniem prawa do świadczeń rentowych z tytułu ubezpieczeń społecznych należy do właściwych organów rentowych.

Ponadto postępowanie sądowe o ustalenie nie może być środkiem do uzyskania dowodów, które miałyby być wykorzystane w innym postępowaniu.

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z taką właśnie sytuacją. Wynik procesu (zgodny z oczekiwaniami powoda) miałby być dowodem w postępowaniu przed organem rentowym (ZUS-em), dotyczącym emerytury.

W sprawach, takich jak zgłoszona przez powoda, Sąd z urzędu bada, czy istnieje interes prawny powoda w wytoczeniu powództwa.

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 1987 r. (III PZP 19/87) stwierdzono, że roszczenie pracownika przeciwko zakładowi pracy o ustalenie wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach - dla celów ubezpieczeniowych - podlega oddaleniu z braku interesu prawnego (OSNC 1988/10/132, Lex 13036).

Stwierdzenie braku interesu prawnego także skutkuje oddaleniem powództwa.

Z powyższych względów i na podstawie wskazanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji.

Na marginesie powyższych wywodów należy też wskazać, że zapadłe rozstrzygnięcie w niniejszym postępowaniu nie oznacza, że droga sądowa dla ustalenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach dla celów emerytalnych powoda jest zamknięta. Jeżeli powód wystąpi do ZUS w tej sprawie i organ ten wyda decyzję, to powód w przypadku niezadawalającej go decyzji, będzie mógł odwołać się do Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Ubezpieczeń Społecznych może prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę, była wykonywana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia, czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy wymienionych w załącznikach nr 1 lub 2 do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r., III AUa 3113/08). Z kolei w uzasadnieniu orzeczenia z dnia 14 grudnia 2004 r., III AUa 2474/03, LEX nr 151770, Sąd przyjął, że w postępowaniu sądowym, toczącym się z odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego, dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo skarżącego do świadczenia, i to zarówno wtedy, gdy pracodawca wystawił świadectwo, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwestionuje jego treść, jak i wówczas, gdy dokument taki z żadnych przyczyn nie może być sporządzony.

Dlatego również i z powyższych względów brak jest podstaw do uwzględnienia powództwa przez Sąd Rejonowy – Sąd Pracy.

Art. 98 § 1 k.p.c. stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Pozwany był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który wnosił o obciążenie powoda kosztami zastępstwa procesowego.

Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804), stawki minimalne wynoszą w sprawach z zakresu prawa pracy o inne roszczenia niemajątkowe - 120 zł. W konsekwencji Sąd na podstawie w/w przepisów zasądził od W. K. na rzecz (...) w W. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.